

Els partits comunistes espanyol i mexicà durant els anys trenta del segle XX

07/2013 - Art i Història. Una tesi doctoral presentada en el Departament d'Història Moderna i Contemporània de la UAB ha comparat els partits comunistes espanyol i mexicà durant dos situacions històriques cabdals en aquests dos països que van coincidir en el temps: la Guerra Civil Espanyola i la consolidació de l'Estat corporatiu mexicà. Per dur a terme aquesta tasca, el treball va definir quins conceptes de Revolució tenien els dos partits, i quins aspectes comuns porten de la Revolució Socialista a la Revolució Nacional en els dos països durant els anys trenta del segle XX.

L'objectiu principal d'aquesta tesi és realitzar, a través del mètode comparatiu, una anàlisi de la política dels partits comunistes espanyol i mexicà, com a seccions de la Internacional Comunista, durant dos processos històrics contemporanis de gran importància per a aquests països, la Guerra Civil Espanyola i la construcció de l'Estat corporatiu mexicà que va tenir la seva consolidació durant el Govern de Lázaro Cárdenas.

Per aconseguir això va ser necessari definir el concepte de Revolució dels dos partits, a partir dels viratges teòrics de la Internacional Comunista i dur a terme una anàlisi comparativa dels aspectes comuns que expliquen el trànsit de la Revolució Socialista a la Revolució Nacional en el programa de lluita dels comunistes espanyols i mexicans durant la dècada dels anys trenta del segle XX. Alhora s'analitza la transformació d'ambdues organitzacions del model leninista de partits de quadres disciplinats i d'avantguarda a partits de masses, influïda per la política de la Internacional Comunista i de les contradiccions internes a la Unió Soviètica, en la conjuntura històrica de l'inici de la Guerra Civil Espanyola i de la política reformista i nacionalista del cardenisme, precisant la relació de dependència del Partit Comunista d'Espanya i el Partit Comunista Mexicà cap a la Internacional Comunista, i per tant, a la política de seguretat col·lectiva de la Unió Soviètica.

El primer capítol de la tesi està dedicat a l'anàlisi de la historiografia sobre el comunisme espanyol i mexicà durant aquest període. En el segon capítol es fa una descripció dels aspectes comuns en el desenvolupament històric d'Espanya i Mèxic durant el segle XIX i inicis del XX. En el tercer capítol s'estudia la conjuntura internacional del període entreguerres, on s'analitza la significació del triomf de la Revolució Bolxevic en la configuració d'una Europa escindida per les conseqüències de la Primera Guerra Mundial, entre dues ideologies que van a ser protagonistes d'aquest període: nacionalisme i revolució. En el quart capítol, es realitza una anàlisi comparativa dels primers anys dels dos partits, fins el viratge del VII Congrés de la IC en 1935. Finalment en el cinquè i últim capítol, s'analitza l'origen i la naturalesa de la política aplicada pels dos partits durant La Guerra Civil Espanyola i el règim cardenista.

Ernesto Gómez.

Departament d'Història Moderna i Contemporània

"Nacionalismo y Revolución: Estudio comparado sobre la participación de los partidos comunistas español y mexicano en dos procesos históricos contemporáneos: la Guerra Civil Española y la Construcción del Estado corporativo mexicano", tesi doctoral de Ernesto Gómez, llegida en el Departament d'Història Moderna i Contemporània de la UAB el 27 de Maig de 2013.